

Asia: VN/13298/2019

Lausuntopyyntö työryhmän välimietinnöstä yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työryhmän välimietinnössä ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus panna täytäntöön EU direktiivi 2019/1023 uudelleenjärjestelyistä ja maksukyvyttömyydestä niiltä osin kuin se koskee yrityssaneeraus- sekä muidenkin maksukyvyttömyysmenettelyiden tehostamista. Muutosten perusajatuksena on mahdollistaa maksukyvyttömyyden uhkaaman yrityksen hakeutuminen yrityssaneeraukseen ripeässä tuomioistuinmenettelyssä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja mahdollisimman vähin kustannuksin.

Mietinnössä ehdotetaan myös luotavaksi uusi vaihtoehtoinen direktiivin vaatimukset täyttävä saneerausmenettely uhkaavan maksukyvyttömyyden tilanteissa, varhainen saneerausmenettely. Siihen velallinen voisi hakeutua tilanteessa, jossa se ei vielä ole maksukyvytön, mutta on maksukyvyttömyyden uhkaama. Uhkaavana maksukyvyttömyytenä pidettäisiin ehdotuksen mukaan pidemmän aikavälin maksukyvyttömyysriskiä sillä edellytyksellä, että riskiarvio perustuu liiketaloudellisessa tarkastelussa hyväksytyihin lähtökohtiin ja periaatteisiin. Haasteena näyttäisi kuitenkin olevan jo nyt, että tuomioistuimille yrityssaneeraushakemuksissa ja sen liitteissä esitettävä taloudellinen informaatio on ollut hyvin kirjavaa ja jopa tilintarkastajien lausunnot sisältävät vain vähän lisätietoja hakijan taloudellisesta asemasta.

Välimietinnön mukaan saneerausmenettelyyn esitetyillä muutoksilla tähdätään saneerausmenettelyn tehostamiseen siten, että menettelyn kesto lyhenisi ja siitä aiheutuvat kustannukset pienenisivät. Mainitut tavoitteet ovat kannatettavia. Herää kuitenkin kysymys, onko esitetyillä muutoksilla todellisuudessa mahdollista lyhentää menettelyn kestoä taikka saavuttaa riittäviä kustannussäästöjä. Kevenevätkö siis saneerausmenettelyt niin, että myös pienillä yrityksillä olisi oikeasti mahdollisuus päästä menettelyihin? Nykyisin jo pelkät saneerauskustannukset estävät usein pienten yritysten pääsyn saneerausmenettelyyn.

Yleisesti ottaen välimietinnössä esitetyt muutosehdotukset ovat kuitenkin mielestämme perusteltuja ja huolellisesti laadittuja. On positiivista, että yrityssaneeraukseen hakeutumisista jo varhaisessa vaiheessa helpotetaan, sillä yrityssaneerauksen aloittaminen riittävän aikaisessa vaiheessa on omiaan parantamaan saneerausmenettelyn onnistumisen mahdollisuuksia.

Yrityksille neuvontaa näissä asioissa antavana tahona on myös haastavaa vielä arvioida uuden varhaisen menettelyn käyttöä. Nykyisin saneerausmenettelyyn hakeminen liittyy varsin usein selkeään maksukyvyttömyystilanteeseen ja tehdään konkurssiuhan alla. Usein miten siihen hakeudutaan aivan liian myöhään. Yrityksille neuvontaa antavan tahon näkökulmasta voisi myös olla parempi, jos varhainen ja perusmuotoinen saneerausmenettely erotettaisiin selkeästi toisistaan esimerkiksi kokoamalla kaikki varhaista menettelyä koskevat säännökset samaan lukuun.

Uuden varhaisen menettelyn käyttöönotto edellyttää myös riittävää resurssointia yritysten neuvontaan ja erilaisiin tukitoimiin. Tähän mietinnössä on myös otettu kantaa ja tuotu esille eurooppalaista Early Warning toimintamallia, jota Suomessa toteuttaa Yrittäjän talousapu neuvontapalvelu (ent. Yritys-Suomi Talousapu neuvontapalvelu). Toiminnan tavoitteena on, että talous- ja maksuvaikeuksissa olevalle mikro- ja pk-yritykselle olisi tarjolla riippumatonta, luottamuksellista ja maksutonta apua ja tukea. Elinkelpoisia mikro- ja pk-yrityksiä pyritään auttamaan talous- ja maksuvaikeuksien yli takaisin kasvupolulle tai vaihtoehtoisesti lopettamaan kannattamattomaksi todettu yritystoiminta nopeasti, tehokkaasti ja mahdollisimman pienin lisäkustannuksin. Suomessa Yrittäjän talousapu palvelu muodostuu valtakunnallisesta puhelin- ja verkkopalvelusta ja siihen kiinteästi kytkeytyvistä alueellisista palveluista. Palvelua edelleen kehitetään jatkuvasti työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksessa yhdessä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Jatkotyötä ajatellen pidämme myös mielenkiintoisena mietinnössä esiteltyä Ruotsin julkisen velkajärjestelyn tyyppistä saneerausta, jossa järjestettäisiin tuomioistuimen ulkopuolella uudelleen lyhyessä ajassa velallisen ja velkojien yhteistoiminnassa yrityksen velat ja mahdollisesti myös omistuksia.

Jari Leskinen

Kehityspäällikkö

Yrittäjän Talousapu/Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus

Leskinen Jari

